

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

МАТЕРІАЛИ

***Міжвузівської студентської
науково-практичної конференції
«МОЛОДЬ, ОСВІТА, НАУКА 2024»***

***ПЕРВОМАЙСЬК
29 квітня 2024 року***

Міжвузівська студентська науково-практична конференція "Молодь, освіта, наука 2024": тези доповідей Ч II. – Первомайськ: ПННІ НУК, 2024. – 75 с.

Організаційний комітет конференції:

Голова комітету:

Доценко С.М. к.т.н., доц. директор ПННІ НУК ім. адм. Макарова,

Члени комітету:

Жувагіна І.О. к.е.н., доц., декан інженерно-економічного факультету,

Гришина Л.О. к.е.н., проф. зав. кафедри економіки, обліку та підприємництва.

Анастасенко С.М. к.т.н., доц. зав.кафедри теплоенергетики та технологій машинобудування.

Нестеренко В.В. - к.т.н., доц. зав. кафедри енергетичного машинобудування.

Букіна Т.В. к.і.н., зав. кафедри соціальних та загальнотехнічних дисциплін.

Відповідальні за випуск збірника:

Студенти: Тарасюк Вікторія, Захаров Владислав

У збірнику подано тези доповідей міжвузівської студентської науково-практичної конференції "Молодь, освіта, наука 2024", які містять дослідження актуальних соціально-економічних, правових та технічних проблемних питань становлення та розвитку сучасного українського суспільства. Зокрема, пропонуються ідеї та концепції вдосконалення: автоматизованих систем та сучасних інформаційних технологій; економічні та правові, соціально-політичні та духовні проблеми сучасного суспільства; проблеми розвитку бухгалтерського обліку та аналізу; розглядаються проблеми та перспективи розвитку енергетичного машинобудування та теплоенергетики.

Збірник тез доповідей становить інтерес для управлінського персоналу підприємств та організацій, викладачів, аспірантів та студентів. Матеріали конференції можуть бути використані у написанні студентами дипломних та випускних робіт економічних та технічних спеціальностей.

Статті друкуються в авторській редакції. Претензії до організаторів не приймаються.

© Первомайський навчально-науковий інститут НУК ім. адмірала Макарова, 2024

**СЕКЦІЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ**

Арбуз Н. Гавриленко Н. В.	ЗЕМЛЯ: ДЕЯКІ НЮАНСИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	5
Колмацуй З. Грищенко О.В.	ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	8
Манзук К. Грищенко О.В.	ВПЛИВ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ АГРОВИРОБНИКА	11
Обліванцева А. Грищенко О.В.	СУТНІСТЬ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА РОЗРАХУНКІВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	13
Причипойда А. Козіцька Н.О.	ТОНКОЩІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	15
Сінчук А. Грищенко О.В.	ВПЛИВ ЗРОСТАННЯ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА БУХГАЛТЕРСЬКІ РОЗРАХУНКИ	17
Табунщик К. Грищенко О.В.	ПРОБЛЕМИ АУДИТУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	19
Тертична А. Гавриленко Н. В.	ПРАВОВІ НЮАНСИ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	21
Ткаченко Т. Козіцька Н.О.	НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	23
Шайбакова Я. Грищенко О.В.	ДОЦІЛЬНІСТЬ ОЦІНКИ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	25
Яворська М.О. Гавриленко Н.В.	КРИТЕРІЇ СУТТЄВОСТІ В ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ	27

**СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІКА, УПРАВЛІННЯ, ФІНАНСИ: ПРИНЦИПИ
ВЗАЄМОДІЇ ТА МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ**

Брижак В.В., Карась П.М.	БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	30
Венеру Ю. Хмарська І.А.	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ	31
Доскалюк А. Хмарська І.А.	УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	33
Коверний О. Хмарська І.А.	ОСНОВИ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	36
Галатюк В. В. Карась П.М.	ГРОШОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	38
Мігай А.С. Павловська Н.І.	УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ТА РЕЗЕРВИ ЇХ ЗНИЖЕННЯ	40
Палій Д.В. Карась П.М.	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ У ПІДТРИМЦІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	42
Пастушенко В.Є. Карась П.М.	НАПРЯМИ ПІДТРИМКИ І РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	45
Подима А.Ю. Карась П.М.	ВІЙНА В УКРАЇНІ, ЯК ПРИЧИНА ВИНИКНЕННЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	47
Проц В.С. Мігай Н.Б.	ОЦІНКА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО	49

	ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Савранська С. Тарасов І.В.	ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	52
Семенчук М.В. Мігай Н.Б.	ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	54
Бень В., Соколенко Ю., Азанова В. Гришина Л.О.	ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО СТАБІЛЬНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ	57
Андреев А.В. Карась П.М.	РОЗВИТОК ВИДІВ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	59
Зборовський Д. Гришина Л.О.	МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: ЇЇ РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ	61
Кошуцький А. Мазур А. Гришина Л.О.	ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	63
Рибак А. С. Гришина Л.О.	ПИТАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	67
Ніколаєва Д.І. Арчибісова Д.С.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЮВЕЛІРНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ КРИЗИ	65
Тарасюк В.В. Філіпішина Л.М.	ПОСЛІДОВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	69
Сідельнікова К.О. Гришина Л.О.	ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	72

СЕКЦІЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ

Ніна АРБУЗ, здобувачка вищої освіти гр.43-ОА-20

Науковий керівник: к.е.н., доцент **Наталія ГАВРИЛЕНКО**

Первомайський навчально-науковий інститут НУК ім. адм. Макарова

ЗЕМЛЯ: ДЕЯКІ НЮАНСИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Земельні ділянки використовуються підприємствами як у господарській, так і в негосподарській діяльності, як на правах власності, так і в межах договору оренди. Але у будь-якому із зазначених випадків бухгалтерський і податковий облік має свої особливості, аналізу яких присвячено наше дослідження.

Право власності на землю встановлене главою 14 розділу III ЗКУ. А у ст. 79 ЗКУ надане визначення того, що є земельною ділянкою як об'єктом права власності, і що включає поняття права власності на земельну ділянку. Згідно зі ст. 79-1 ЗКУ[1], земельна ділянка є об'єктом цивільних прав. Для формування такого об'єкта має бути визначено площу ділянки, її межі (зрозуміло, і місце розташування), а інформацію про неї обов'язково має бути внесено до Державного земельного кадастру (далі — ДЗК). Лише після присвоєння їй

кадастрового номера земельна ділянка може перебувати у зареєстрованому державною праві будь-якої власності або користуванні.

Формуються земельні ділянки по-різному:

- у порядку відведення земельних ділянок із земель державної і комунальної власності;

- шляхом розподілу або об'єднання раніше сформованих земельних ділянок;

- шляхом визначення меж земельних ділянок державної або комунальної власності за проектами землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів (таким чином утворюються земельні ділянки державної або комунальної власності).

Але межі суміжних земельних ділянок приватної власності може бути змінено їхніми власниками без формування нових земельних ділянок (ч. 12 ст. 79-1 ЗКУ).

Підприємства можуть набути право власності на земельну ділянку внаслідок (ст. 82 ЗКУ):

- а) придбання за договором купівлі-продажу, ренти, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;

- б) внесення земельних ділянок його засновниками до статутного капіталу;

- в) прийняття спадку;

- г) виникнення інших підстав, передбачених законом (наприклад, за рішенням суду).

Земельна ділянка може перебувати як в одноосібній власності підприємства, так і в загальній власності з іншими юридичними або фізичними особами, з визначенням частки кожного з учасників загальної власності (спільна часткова власність). Спільна власність передбачає наявність відповідного договору про те, як власники хочуть володіти, користуватися і розпоряджатися земельною ділянкою (ч. 2 ст. 88 ЗКУ). Договір укладається у письмовій формі і засвідчується нотаріально. При цьому, крім звичних у таких випадках прав на частку у доходах від такого об'єкта власності, можливості володіння, розпорядження і користування частиною земельної ділянки, яка відповідає зареєстрованим правам, власники мають і обов'язки: вони повинні брати участь у сплаті податків, зборів і платежів, а також у витратах щодо утримання і збереження загальної земельної ділянки. Загалом права й обов'язки власників земельних ділянок встановлено статтями 90 — 91 ЗКУ.

Право користування землею встановлене главою 15 розділу III ЗКУ. Є постійне і тимчасове (на правах оренди) право користування землею. Проте серед юридичних осіб право постійного користування землею можуть отримати лише підприємства державної або комунальної власності, підприємства громадських організацій інвалідів України та релігійні організації (ст. 92 ЗКУ), тож у цій статті ми розглянемо право оренди земельної ділянки.

Якщо земельну ділянку було придбано виключно з метою її подальшого перепродажу, то вона отримує статус нерухомості, яка утримується для продажу, за правилами, встановленими п. 1 — 4 розділу II П(С)БО 27[2]. У такому разі всі витрати, пов'язані з її придбанням і доведенням до передпродажного стану, обліковуються на дебеті субрахунку 286 «Необоротні активи, які утримуються для продажу». Під час продажу такого активу (безпосередньо під час переходу

права власності на земельну ділянку до нового власника) здійснюються проведення:

Д-т 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів» К-т 286 на суму собівартості проданої земельної ділянки,

Д-т 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» К-т 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів» на суму доходу (виручки) від продажу земельної ділянки.

Якщо земельну ділянку було куплено з метою використання самим покупцем, то вона набуває статусу основного засобу. Витрати, пов'язані з її придбанням і доведенням до стану, в якому земельна ділянка може використовуватися за призначенням, капіталізуються на субрахунок 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів», а потім формують первинну вартість такої ділянки. Проте незважаючи на те, що земельна ділянка є ОЗ і відображається на субрахунок 101 «Земельні ділянки», а п. 10 Методрекомедацій №561 свідчить, що підставою для зарахування на баланс ОЗ є акт приймання-передачі (введення в експлуатацію), часто акт за формою ОЗ-1 під час введення земельної ділянки в експлуатацію не оформляють. Це пов'язано з тим, що, по-перше, згідно з п. 22 П(С)БО 7, амортизація вартості земельної ділянки як окремого об'єкта ОЗ не нараховується (а якщо так, то і дата введення в експлуатацію земельної ділянки не має значення), а по-друге, земельна ділянка вважається контрольованою підприємством з моменту державної реєстрації прав на неї. Тому чимало власників оприбутковують такі ділянки на дату державної реєстрації ними права власності. Такий порядок визнання земельної ділянки активом (зарахування на баланс) на підставі документа, що засвідчує право власності на земельну ділянку, підтверджує і лист Мінфіну України від 01.12.2005 р. №31-34000-20-10/25949.

Згідно з ч. 1 ст. 377 ЦКУ, до особи, яка придбала право власності на житловий будинок, будівлю або споруду, переходить право власності або право користування на земельну ділянку, на якій розташована така нерухомість. При цьому права у нового власника нерухомості такі самі, як у колишнього землекористувача або землевласника[3].

Згідно з п. 9 П(С)БО 7, якщо земельна ділянка придбавається разом із нерухомістю, розташованою на ній, за одним договором, право власності на таку нерухомість і земельну ділянку виникає одночасно і невіддільно одне від одного, а вартість такої земельної ділянки входить до ціни такої нерухомості. У бухгалтерському обліку потрібно визначити окремо вартість такої земельної ділянки і окремо вартість такої нерухомості. Визначаються ці вартості так: спочатку потрібно зробити оцінку нерухомості і земельної ділянки, і визначити окрему оціночну вартість таких активів. А потім застосувати отримані дані таким чином: припустімо, фактичні витрати на придбання землі з нерухомістю дорівнюють 1 млн грн, а оціночна вартість — 600 тис. грн за землю і 500 тис. грн за нерухомість. Тоді первинна вартість землі становитиме $1 \text{ млн грн} \times \frac{600 \text{ тис. грн}}{600 \text{ тис. грн} + 500 \text{ тис. грн}} = 545454,55 \text{ грн}$, а нерухомості $1 \text{ млн грн} - 545454,55 = 454545,45 \text{ грн}$.

На нашу думку, таку оцінку може провести і комісія, призначена керівником підприємства, адже П(С)БО 7 не встановлює, що така оцінка має бути

обов'язково незалежною. А в переліку випадків, в яких незалежна оцінка є обов'язковою (ст. 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав і професійної оцінної діяльності в Україні» від 12.07.2001 р. №2658-III), описуваного випадку немає.

Список використаної літератури:

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. №2768-III [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. №617. [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV. [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Зінаїда КОЛМАЦУЙ здобувачка вищої освіти гр.43-ОА-20,

ПННІ НУК імені адмірала Макарова

Науковий керівник: к.е.н., доцент *Олена ГРИЩЕНКО*

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Останнє десятиріччя Україна і планета в цілому увійшли в глибоку та затяжну екологічну кризу. Наразі екологічні проблеми мають глобальний характер: під впливом економічної та повсякденної діяльності всіх держав змінюється навколишнє природне середовище і ресурси планети, ці зміни щороку стають більш згубними. Звісно, масштаби змін в різних країнах різні.

Особливої актуальності теми дослідження набуває з повномасштабним вторгненням російської федерації та розгортанням повномасштабної війни з обстрілами території нашої держави ракетами, керованими авіабомбами та забороненими фосфорними снарядами. Звісно, все, що виділяється від вибухів у атмосферу, згубно впливає на екологію. Причому потерпають і сусідні з нами Європейські країни. Так, в деяких вони призвели до погіршення екологічної ситуації, в нашій країні - до екологічної кризи, а в окремих її регіонах, як наприклад Херсонщина та Миколаївщина – до екологічної катастрофи з непоправними наслідками.

Донедавна Україна належала до країн з найвищими обсягами утворення та накопичення промислових відходів і має офіційний статус зони екологічного лиха. Країна займає одне з останніх місць за показником забезпечення поверхневим стоком води на людину, щорічно скидається у водойми понад 2,5 млрд. кубометрів забруднених стоків. Майже половина з них надходить від комунального господарства міст і містечок, а 28% - від підприємств чорної металургії. В середньому щороку у водойми України потрапляє 5 млн. тонн солей, 5 тис. тонн нафтопродуктів, 7,8 тис. тонн фосфору, 130 тис. тонн органічних забруднень, 1,4 тис. тонн синтетичних поверхневоактивних речовин. Внаслідок цього багато рік дуже забруднені (Дніпро, Десна, Сіверський Донець, Інгулець, Південний Буг). Водночас їх брудні води використовуються для водопостачання великих міст, зрошення сільськогосподарських угідь і в